

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 2. 11. 1956, sp. zn. 1 Tz 300/56

Číslo: 8/1957

Právní věta:

Skutečnost, že trestným činem byly poškozeny postupně různé osoby (na př. vlastníci odcizených věcí), nevylučuje, aby byl trestný čin posouzen jako pokračující, jsou-li dány jiné objektivní a subjektivní souvislosti.

Jestliže při pokračujícím trestném činu pachatel u některých skutků svým jednáním způsobí výsledek uvedený v zákoně, u jiných skutků téže činnosti však - ačkoli měl v úmyslu výsledek uvedený v zákoně způsobit - tento nezpůsobí, takže tyto skutky posuzovány samostatně by byly jednak dokonáným trestným činem, jednak pokusem, nutno tuto skutečnost vyjádřit v rozsudečném výroku tak, že pachatel spáchal trestný čin částečně dokonaný, částečně nedokonaný. Tuto skutečnost nutno označit i uvedením příslušných zákonných ustanovení (tedy na př., že pachatel spáchal trestný čin krádeže částečně dokonané, částečně nedokonané podle § 247 odst. 1 a § 5 odst. 1, § 247 odst. 1 tr. zák.).

Naplnuje-li jednání, které je prostředkem k spáchání jiného trestného činu, znaky trestného činu, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je poměrně malý u srovnání s trestným činem, který je vlastním účelem pachatelovy činnosti, nutno mít za to, že je trestný čin, který byl pouze prostředkem k spáchání jiného trestného činu, tímto konsumován a lze k němu přihlídnout, hledíc k § 19 odst. 1 tr. zák., jen při výměře trestu.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 02.11.1956

Spisová značka: 1 Tz 300/56

Číslo rozhodnutí: 8

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Delikt dokonaný, Nedokonaný trestný čin, Pokračování v trestném činu, Pokus, Poškozený, Rozsudek, Trest, Trestný čin dokonaný

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Obviněný se v době od 27. listopadu 1955 do 14. ledna 1956 vloupal do více chat různých majitelů v téže oblasti. Chaty při tom poškodil (zámky, dveře nebo okna) a odcizil z nich různé věci. Ve čtyřech případech se obviněný do chat sice vloupal, ale protože pak byl vyrušen nebo nenašel tam žádné

cennější věci, nic v nich neodcizil.

Lidový soud ve Zbraslavi uznal obviněného vinným jednak trestným činem zpronevěry podle § 248 tr. zák. spáchaným dalším skutkem a jednak pro vykrádání chat trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák. (s tím, že čin byl spáchán výdělečně) a podle § 247 odst. 2 tr. zák. se zřetelem k § 22 odst. 1 tr. zák. odsoudil obviněného k úhrnnému trestu odnětí svobody na pět let.

Krajský soud v Praze zamítl odvolání obviněného.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem doplnil rozsudek lidového soudu tím, že u obviněného vyslovil podle § 43 odst. 1 tr. zák. ztrátu čestných práv občanských, při čemž ztrátu občanských práv uvedených v § 44 odst. 2 tr. zák. stanovil podle § 44 odst. 3 tr. zák. na dobu čtyř let.

Odůvodnění:

Generální prokurátor ve stížnosti pro porušení zákona uvedl, že především je nutno uvážit, zda jde o pokračující trestný čin krádeže, či o opakování tohoto trestného činu, neboť z rozsudku není jasné patrné, zda lidový soud měl za to, že jde o pokračování, či opakování. Dále pak stížnost pro porušení zákona uvádí, že lidový soud se nevypořádal s kvalifikací skutku obviněného podle § 255 tr. zák. (t. j. neshledal v něm též trestný čin poškození cizí věci, t. j. poškození chat) a posléze že měl lidový soud vyslovit vedlejší trest ztráty čestných práv občanských.

Stížnost pro porušení zákona je v podstatě důvodná.

Lidový soud posoudil krádeže spáchané obviněným jako jeden trestný čin. Že lidový soud má za to, že jde v daném případě o pokračování v téže jediné trestné činnosti, je patrné bezpečně z toho, že ve výroku rozsudku uvádí, že obviněný spáchal „trestný čin krádeže“, tedy jednotné číslo podstatného jména „trestný čin“.

Pro tento výrok o jediném trestném činu je ve spise dostatečný podklad, neboť obviněný v době činu nikde nepracoval a byl od počátku rozhodnout páchat postupně tento trestný čin (složka subjektivní.) Čin byl stále páchan přibližně v témže místě a týmž způsobem (objektivní spojitost) a v krátkých intervalech, takže zde není ani časové rozpětí, které by naznačovalo, že pro pokračující činnost nejsou dány objektivní spojitosti. Skutečnost, že trestným činem byly poškozeny postupně různé osoby jako vlastníci odcizených věcí, po případě poškozených chat, nevylučuje, aby byl trestný čin posouzen jako pokračující, ježto pro takovéto posouzení není třeba, aby byly dány všechny objektivní spojitosti možné v konkrétním případě.

Obviněný však ve všech případech krádež nedokončil. Tak u poškozených P, R, S a T se obviněný do chat sice vloupal, avšak protože buď byl vyrušen nebo protože nenašel cenné věci, nic neodcizil.

Jestliže při pokračujícím trestném činu pachatel u některých skutků svým jednáním způsobí výsledek v zákoně uvedený, u jiných skutků téže činnosti však – ačkoliv měl v úmyslu výsledek v zákoně uvedený způsobit – tento nezpůsobí, takže tyto skutky posuzovány samostatně by byly jednak dokonáným trestným činem, jednak pokusem, nutno tuto skutečnost vyjádřit, hledíc k § 26 odst. 1 písm. c) tr. ř., v rozsudečném výroku tak, že pachatel spáchal trestný čin (na př. krádež, jako v souzeném případě) částečně dokonáný, částečně nedokonáný. Tuto skutečnost nutno označit i uvedením příslušných zákonných ustanovení (tedy na př., že pachatel „spáchal trestný čin krádeže částečně dokonané, částečně nedokonané podle § 247 odst. 1, odst. 2 písm. a) a §SST: 1, § 247 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák.“).

Lidový soud tedy pochybil, jestliže ve výroku rozsudku neuvedl, že trestný čin krádeže je částečně

dokonaný, částečně nedokonaný a jestliže neoznačil trestný čin též podle § 5 odst. 1, § 247 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák.

Pokud stížnost pro porušení zákona uvádí, že se lidový soud nevypořádal s kvalifikací podle § 255 tr. zák., t. j. že při krádeži vloupáním obviněný poškodil zámky, okna nebo dveře chat, je třeba uvést toto:

Podle dosavadní judikatury pokládá se poškození věci při krádeži vloupáním správně za prostředek k provedení krádeže. Jestliže jednání, jež jest prostředkem k spáchání trestného činu, naplňuje znaky trestného činu, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je poměrně malý u srovnání s trestným činem, který je vlastním účelem pachatelovy činnosti, takže nebezpečnost jednání pachatele pro společnost je dostatečně vystižena trestní sazbou na trestný čin, k němuž byl druhý jen prostředkem, nutno mít za to, že je trestný čin, který byl pouze prostředkem k spáchání jiného trestného činu, tímto konsumován. Lze k němu ovšem, hledíc k § 19 odst. 1 tr. zák., přihlídnout při výměře trestu.

V souzených případech šlo o prostředek, který měl podřadný význam vzhledem ke krádežím resp. k pokusům krádeží, které obviněný spáchal, takže nebezpečnost jednání pachatele pro společnost, které naplňuje znaky trestného činu podle § 255 tr. zák. je vystižena trestní sazbou na trestný čin krádeže jednak dokonané, jednak nedokonané, spáchané výdělečně. Kdyby poškozením cizí věci, které bylo prostředkem ke spáchání krádeže, byla způsobena větší škoda nebo stejná nebo o málo menší než trestným činem, k jehož spáchání prostředek sloužil (na př. rozbití výkladní skříně za účelem odcizení nepatrné věci) anebo kdyby jednání, jež bylo prostředkem, bylo spácháno způsobem, který z jiných důvodů vykazuje vyšší stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost než trestný čin, k němuž bylo prostředkem, nebo stejně vysoký anebo jen o málo menší, a trestem stanoveným na krádež by nemohla být dostatečně zhodnocena společenská nebezpečnost činu, který naplňuje znaky trestného činu poškození cizí věci podle § 255 tr. zák., pak by jednání pachatele musilo být posouzeno jako souběh trestného činu podle § 255 tr. zák. s majetkovým deliktem. V souzeném případě je však trestní sazbou na krádež spáchanou výdělečně vystižena i nebezpečnost činu pro společnost zakládajícího trestný čin podle § 255 tr. zák., takže souběh trestného činu poškození cizího majetku podle § 255 tr. zák. s trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák. není na místě. Bude však třeba posoudit při úvaze o trestu tento způsob provedení trestného činu hledíc k § 19 odst. 1 tr. zák. a vyjádřit to uložením trestu.

(V dalším nejvyšší soud odůvodnil, že lidový soud porušil zákon tím, že obviněnému neuložil vedlejší trest ztráty čestných práv občanských, ačkoli mu uložil jako hlavní trest za úmyslný trestný čin trest odnětí svobody převyšující dvě léta. Odůvodnil též dobu, na kterou stanovil ztrátu občanských práv uvedených v § 44 odst. 2 tr. zák.)